

Új ciklus, új hangvétel, új célok

Múlt héten a szokásosnál is nagyobb érdeklődés kísérte az országgyűlés mezőgazdasági bizottságának ülését, amelyen Nagy István, ekkor még agrárminiszter-jelölt programját hallgatták meg a képviselők és a meghívott vendégek. Az eseményen jelen volt Horváth Gábor, a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetségének főtájkára is, aki megosztotta lapunkkal a miniszterjelölt mondanéjából az elkövetkezendő négy év várható agrárpolitikai irányvonalára vonatkozóan levont következtetéseit.

Nagy István miniszterjelölti meghallgatásának hangvétele eltért az előző években hallottaktól, jelentette ki Horváth Gábor. A miniszterjelölt programja nagyobb mértékben számol az ágazat előtt álló szakmai kihívásokkal, mint elődjéé, bár nem hiányoznak belőle a kormánypárt tendenciózus agrárpolitikai célkitűzései sem. A főtájkár fontosnak nevezte, hogy ezzel együtt is felfedezett egyfajta egyensúlyt a szakmai problémák és az agrárpolitikai törekvések között, ami leginkább abban nyilvánult meg, hogy Nagy István szerint az egyik legfontosabb kérdés az, hogy tudjuk-e javítani az agrárgazdaság versenyképességét. A tárcavezető-jelölt kritikus volt az öröklött állapotokat illetően. Mint elmondta, a magyar gazdák jelenleg az uniós átlagérték alig 60 százalékát képesek előállítani 1 hektáron, és ezen az arányon mindenképpen javítani kell a következő években.

Egyenlő feltételekkel

Horváth Gábor egyetértett Nagy Istvánnak azzal a gondolatmenetével is, hogy a termelők viselik a legnagyobb terhet a termékpályákon, és a kiszolgáltatottságuk, a bizonytalanság olyan nagy, amelyen mindenképpen változtatni szükséges. A termelői érdekképviseletek szinte mindegyike szorgalmazta, hogy az agráriumban arányosabban oszoljanak meg a jövedelmek, mert jelenleg egyáltalán nincsenek egyensúlyban (a vállalt koc-

kázatokkal). A felvásárló, a kereskedő és a feldolgozó mögött a termelő az utolsó az osztozkodásban. Nagy István meghallgatásán hangsúlyozta, hogy jelenleg minden kockázatot a termelők viselnek, sokszor önköltség alatti áron kénytelenek túladni termékeiken. A kockázatokat meg kellene osztani a termelők, a feldolgozók és a kereskedők között. Ezzel gyakorlatilag deklarálta, hogy a termelőknek jövedelmet kell biztosítani ahhoz, hogy tevékenységüket folytassák és hogy a versenyképességük javuljon.

A főtájkár szerint Nagy István merészen felvetette a családi gazdaságok szervezeti rendjének módosítását vagy átalakítását. Ezzel a felvetésével is egyet kell érteni a főtájkár szerint, mert átláthatóbbá válna vele az ágazat tevékenysége, és a szürkegazdaság könnyebben visszaszorítható lenne. Az agrárkormányzat számára is fontos, hogy minél pontosabb információi legyenek a mezőgazdaság egészéről. Horváth Gábor szerint ez kényes terület, és valószínűleg nehéz lesz elfogadtatni a változtatásokat.

Nagy István kijelentette, hogy a magyar mezőgazdaság csak akkor fejlődhet, ha a legkisebb és a legnagyobb gazdaságok egyaránt fontos szerepet kapnak benne, mégpedig az arányoknak megfelelő munkamegosztással. Szerinte az export előállításában és a hazai ellátásban mindegyik gazdaságtípusnak megvan a maga helye, szerepe és feladata.

1125 Budapest, Istenhegyi út 59-61.

Földügyek, öntözés

Nagy István célnak nevezte azt is, hogy a kormány megszüntesse végre az osztatlan közös földtulajdont, mert nagyon nehézkessé teszi az érintett földek művelését és forgalmát. Meg kell kezdeni a földbirtokok összevonását – önkéntes alapon. A főtájkár szerint ez a felvetés jól hangzik, de a probléma mélyen gyökerezik. Addig, amíg az örökléssel tovább darabolódnak a földterületek, addig, amíg a legkisebb méret amit kimérnek az fél hektár, nem biztos, hogy az osztatlan terület kimérésére kell koncentrálni. Elsősorban terület-összevonásokat kellene végrehajtani. Csak utána érdemes kimérni a földet, mert így sokkal kevesebb probléma merülhet fel. Az örökösödési jogon is változtatni kellene – de még akkor sem lehetne megszüntetni az osztatlan területeket.

Nem sikerült jó megoldást találni arra, hogy a nagy foglalkoztató ágazatoknak elegendő, megfelelően képzett munkavállaló álljon a rendelkezésére, mindenhol komoly munkaerőhiánnyal küzdenek. Nagy István közölte, hogy ő 50 ezer közfoglalkoztatottat irányítana át a versenyszférába az agráriumból származó munkaerőhiány okozta feszültségek oldására.

Horváth Gábor szerint ez nem a legjobb megoldás. A mezőgazdasági munka presztízse, a munkakörülmények, az önfoglalkoztatás egyáltalán nem vonzó a fiatalok számára. A KSH elemzése is azt mutatta, hogy a mezőgazdasági munkavállalók egyre erősebb törekvése, hogy alkalma-

zotként dolgozhassanak, mégpedig kötött időben, napi nyolc órában – és nem önfoglalkoztatás keretében szeretnének munkát vállalni. A biztosított munkaviszony felértékelődött, már csak a nyugdíjjogosultság megszerzése miatt is. Ezt tudomásul kellene vennie az agrárpolitikának is.

Új hangvétele ütött meg a miniszterjelölt az öntözéssel és a vízügyekkel kapcsolatban is. Magyarországon 103 ezer hektár öntözték, pedig ennek a duplájára van engedély, igény pedig 400-500 ezer hektár öntözésére lenne, emelte ki beszédében az agrárminiszter-jelölt, hozzátéve, hogy feladatának tekinti ennek az igénynek a kielégítését.

Előkerült a kútból való öntözés témája is, mint olyan terület, amelynél késik a vonatkozó jogszabályok módosítása. Horváth Gábor szerint érdemes kiemelni a GMO-ügyet is. Nagy István természetesen kiállt a GMO-mentesség mellett, de a génszerkesztés használatát nem tartja ördög-től valónak. Ez végre adna egy kis mozgásteret a kutatóknak és az alkalmazóknak is. A miniszterjelölt azt is elmondta, hogy az új kormányban visszakerül a vidékfejlesztés a szaktárcához.

Erős az akarat

A főtájkár nem tért ki minden egyes témakörre, hanem azzal összegezte a meghallgatást, hogy olyan szakmai elképzelések hangoztak el, amelyek szerint a jelölt jól látja az ágazat helyzetét, és kiderült, hogy erős az akarat az ágazat versenyképességének és hatékonyságának a javítására. Korszéken gondolkodó miniszterjelöltet hallgattunk meg – de persze kérdés, hogy milyen eszközei lesznek az elképzelései megvalósításához. A MOSZ mindenesetre elkészítette a maga szakmai javaslatát az ágazat problémáinak megoldására, mondta végezetül Horváth Gábor.

H. GY.